

URZĄD MIASTKA W JAWORZE

Wydział Oświaty, Kultury,
Sportu i Zdrowia

59-400 Jawor, Rynek 1

OK. 0640.2.2024

Jawor, dnia 18 kwietnia 2024 r.

**Pan
Daniel Iwański
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Jaworze**

W załączeniu przedkładam sprawozdanie z realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022 -2025, za rok 2023.

Z up. BURMISTRZA

Michał Bander
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022 - 2025.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W JAWORZE Na lata 2022-2025, ZA ROK 2023

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze w 2023 roku zostały realizowane na podstawie uchwały nr XXXIII/289/2022 Rady Miejskiej w Jaworze z dnia 30 marca 2022 r w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022-2025.

Celem strategicznym programu jest ograniczanie skali zjawiska problemów uzależnień w Jaworze poprzez zmniejszanie problemów, które aktualnie występują, zapobieganie nowym problemom związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zwiększaniu zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Program był realizowany przy współpracy z jednostkami miejskimi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które organizacyjnie i merytorycznie przygotowane były do wykonywania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Szczegółowy opis realizowanych zadań przedstawiono w następujących częściach sprawozdania:

1. Rozwiązywanie problemów alkoholowych.
2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
3. Rozwiązywanie problemów narkomanii.
4. Profilaktyka problemów alkoholowych i narkomanii.
5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadanie 1: Rozwiązywanie problemów alkoholowych

Cel : Zwiększanie dostępności terapeutycznej dla osób uzależnionych.

1.1. Wsparcie finansowe środowisk abstynenckich

- 23 000 zł.

Dofinansowano działalność Charytatywnego Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Osobom Uzależnionym, Współuzależnionym oraz Ofiarom Przemocy „Azyl”. Dzięki systematyczności prowadzonych działań osoby korzystające miały szansę na utrzymanie abstynencji oraz naprawę i utrzymanie więzi rodzinnych.

Środki przeznaczone zostały na:

- a) prowadzenie zajęć terapeutycznych przez specjalistów terapii uzależnień dwa razy w miesiącu (15 osób);
- b) prowadzenie grupy wsparcia dla osób uzależnionych i dla współuzależnionych (10 osób) oraz punktu konsultacyjnego dwa razy w miesiącu;
- c) organizacja zajęć świetlicowych dla dzieci jeden raz w tygodniu (10 dzieci);
- d) organizację imprez klubowych: Dzień Kobiet, zakup paczek mikołajkowych dla 60 dzieci;
- e) wyjścia w plener oraz wyjazd terapeutyczny do Pustkowa (udział brało średnio 45 osób);
- f) koszty utrzymania klubu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022 - 2025.

1.2. Prowadzenie spraw o zobowiązanie do leczenia w zakładzie leczenia odwykowego na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - 9 000,00 zł.

Gmina ponosi koszty postępowania sądowego z tytułu składania wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego oraz koszty wydania opinii biegłych (lekarz psychiatra i specjalista terapii uzależnień) określającej stopień uzależnienia i wskazującej rodzaj zakładu leczenia odwykowego, w którym zobowiązany powinien podjąć leczenie.

Zadanie 2: Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Cel: udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2.1. Współfinansowanie Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze - 60 343 zł.

W Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej finansowane jest zatrudnienie na umowę zlecenie dwóch psychologów (11 godz. tygodniowo) i pedagog (3 godz. tygodniowo). Z pomocy specjalistów łącznie skorzystało:

- pomoc psychologiczna - 92 osoby;
- pomoc pedagogiczna - 19 osób;
- pomoc po doświadczeniach przemocy – 27 osób, w tym 5 dzieci.

Działania psychologiczne prowadzone w Poradni to przede wszystkim porady i konsultacje jednorazowe lub konsultacje powtarzające się, terapia indywidualna osoby dorosłej lub pary, a także spotkania rodzinne (rodzice wspólnie z dziećmi). Oprócz tego psychologowie przygotowywali opinie psychologiczne dla celów orzecznictwa.

Pomoc psychologiczna w poradni obejmowała problematykę z zakresu: kryzysów osobistych związanych z trudnymi doświadczeniami osobistymi i zawodowymi, zaburzeń depresyjnych i psychotycznych, tendencji samobójczych, zaburzonych relacji małżeńskich, problemów uzależnienia i współuzależnienia, dorosłych dzieci alkoholików, funkcjonowania rodzin zrekonstruowanych, rodzin zastępczych, zaburzonego funkcjonowania dzieci, wykorzystania seksualnego dziecka, przemocy domowej spowodowanej nadużywaniem alkoholu przez jednego z członków rodziny (przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna), funkcjonowania społecznego i psychoemocjonalnego po opuszczeniu zakładu karnego, problemów uzależnienia od komputera/Internetu, i hazardu, zaburzeń związanych z agresją i nieradzeniem sobie ze złością.

Pomoc pedagogiczna opierała się na oddziaływaniach w stosunku do dzieci, młodzieży w oparciu o diagnozę, prowadzono konsultacje z rodzicami i asystentami rodzin. Przeprowadzono również trzy edycje warsztatów (każda po 12 godzin) dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji rodzicielskich. Udział wzięło 16 rodziców.

W placówce zapewnia się również pomoc dla ofiar przemocy domowej (edukacja dotycząca procedury Niebieskiej Karty, informacje o możliwościach uzyskania pomocy),

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022 - 2025.**

działania wspierające, terapię indywidualną i rodzinną oraz interwencje kryzysowe przy współpracy z pracownikami socjalnymi MOPS oraz kuratorami Sądu Rejonowego. Sprawcy przemocy kierowani są do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze. Ponadto, w zależności od rozpoznanego problemu kieruje się ich do terapeuty uzależnień oraz na konsultacje psychiatryczne.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w skład którego wchodzi pracownicy MOPS (w tym psycholog Poradni Rodzinnej), członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele sądu, oświaty, organizacji pozarządowej i służby zdrowia. W 2023 roku 85 rodzin było objętych procedurą Niebieskiej Karty. Gminny Zespół Interdyscyplinarny prowadził w dniach od 1 do 19 listopada ogólnopolską Kampanię „19 dni przeciwko przemocy wobec dzieci i młodzieży”.

Zadanie 3: Rozwiązywanie problemów narkomanii

Cel: przeciwdziałanie rozszerzaniu się narkomanii oraz problemów jej towarzyszących na terenie gminy.

3.1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych w Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej - 42 176 zł.

Punkt funkcjonuje w ramach Poradni Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jaworze. Zatrudnionych zostało na umowę zlecenie dwóch specjalistów terapii uzależnień. W ramach pracy prowadzone były:

- konsultacje indywidualne: psychoedukacja, diagnoza uzależnienia, opieka terapeutyczna po zakończeniu terapii odwykowej w ośrodkach stacjonarnych, wsparcie w utrzymywaniu abstynencji oraz zapobieganie nawrotom choroby;
- konsultacje rodzinne: pomoc, wsparcie i psychoedukacja dla osób współuzależnionych, członków rodzin uzależnionych.

W 2023 r. do terapeuty zgłosiło się 177 osób, w tym: 54 z problemem narkotykowym, 15 osób z problemem uzależnień behawioralnych (hazard, komputer), 86 osób nadużywających alkoholu osoby, 24 członków rodzin oraz 13 osób zainteresowanych problemem (członkowie rodzin, partnerzy, kuratorzy sądowi, pedagodzy).

W trakcie 95 dyżurów łącznie udzielono 730 porad.

W roku 2023 działała grupa zapobiegająca nawrotom. Odbyły się 43 spotkania, w których wzięło 26 osób.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022 - 2025.

Zadanie 4: Profilaktyka problemów alkoholowych i narkomanii

Cel: Wspieranie programów profilaktycznych i działań na rzecz zapobiegania używaniu alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież.

4.1. Realizacja programów i warsztatów profilaktycznych - 21 980 zł.

1. Warsztaty profilaktyczne dla uczniów klas I-VIII Szkoły Podstawowej Nr 1 w Jaworze (533 uczniów):

- a) Kraina szczęścia i złości;
- b) Cyberbezpieczeństwo dzieci i młodzieży;
- c) Włącz blokadę na cyberprzemoc;
- d) Moc słów rozwiązywanie konfliktów;
- e) Zagrożenia związane z piciem napojów energetycznych, piwa bezalkoholowego oraz e-papierosów.

2. Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego Cukierki oraz warsztaty profilaktyczne Fonoholizm dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 2 w Jaworze (129 uczniów).

3. Warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień oraz zdrowego stylu życia w 4 klasach Powiatowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (90 uczniów).

4. Wywiadówki profilaktyczne dla rodziców 3 spotkania (Szkoła Podstawowa Nr 1 i Nr 5).

5. Przeprowadzenie programu profilaktycznego dotyczącego używania środków psychoaktywnych dla klas VII-VIII szkół podstawowych w Jaworze. Łącznie wzięło udział 118 uczniów.

4.2. Dofinansowanie działalności świetlic środowiskowych, opiekuńczo-wychowawczych w zakresie zakupu organizacji popołudniowych zajęć świetlicowych dla dzieci i młodzieży, zakupu niezbędnych materiałów - 223 885 zł.

1. Świetlica środowiskowa opiekuńczo-wychowawcza przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaworze ul. Kwiatowa 12 – 121 071 zł.

Świetlica funkcjonuje w strukturze Centrum Usług Socjalnych w Jaworze przy ul. Kwiatowej 15. Uczestnicy korzystają z sali zajęć świetlicowych oraz zewnętrznej siłowni. Naborem uczestników zajmują się pracownicy socjalni we współpracy ze szkołami. Są to dzieci w wieku 6 – 15 lat, uczniowie szkół podstawowych, których rodzice najczęściej są podopiecznymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wśród nich są dzieci nadpobudliwe psycho-ruchowo, z zaburzeniami zachowania i emocji, mające trudności w nauce. Świetlica zapewnia również opiekę niepełnosprawnym intelektualnie. W okresie styczeń – czerwiec do świetlicy zapisanych było 16 dzieci, natomiast od września do grudnia 10 dzieci. Podczas wakacji i ferii placówka była nieczynna. W roku szkolnym świetlica jest otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach 13.30-18.00. Zatrudnionych jest czterech (do miesiąca czerwca pięciu) wychowawców na umowę zlecenie w wymiarze godzinowym. Praca

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022 - 2025.**

z dziećmi opiera się na sporządzonej przez pedagoga Poradni Rodzinnej diagnozie potrzeb, prowadzonej przez wychowawców obserwacji indywidualnym planie pracy dla każdego z nich, a także informacji pozyskanych od rodziców, kuratorów i pedagogów szkolnych. Zajęcia w świetlicy odbywają się według założonego rocznego planu pracy i harmonogramu dnia. Dzieci otrzymują posiłek. Opiekunowie prowadzą:

- a) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (rozwijające umiejętności szkolne);
- b) opiekuńczo wychowawcze;
- c) sportowo-turystyczne i rekreacyjne;
- d) artystyczno-teatralne;
- e) informatyczne;
- f) opiekuńczo wychowawcze;
- g) programy profilaktyczne;
- h) elementy socjoterapii;
- i) praca z rodziną mająca na celu podnoszenie umiejętności wychowawczych rodziców i opiekunów dzieci;

W ramach prowadzonych zajęć zorganizowano wyjścia na basen, place zabaw, do Parku Miejskiego i Muzeum Regionalnego oraz na Jawornik. Dzieci uczestniczyły w zajęciach, warsztatach i konkursach organizowanych przez Jaworski Ośrodek Kultury i Klub Osiedlowy Piast. Wychowankowie też brali udział w Ogólnopolskiej Kampanii „19 dni bez przemocy i krzywdzeniu dzieci”.

2. Jaworski Ośrodek Kultury - środki finansowe w kwocie 30.000 zł przeznaczone były na:

- a) organizację zajęć świetlicowych, warsztatów artystycznych, imprez okolicznościowych, zajęć sportowych, w Europejskim Centrum Euroregionu Nysa przy ul. Parkowej 5 oraz w Teatrze Miejskim – Rynek 5;
- b) zakup sprzętu wyposażenia i materiałów niezbędnych do realizacji zajęć (sprzęt sportowy, artykuły papiernicze, gry edukacyjne oraz komputerowe programy graficzne i edukacyjne);
- c) organizację spektakli teatralnych w tym z odniesieniem profilaktycznym, koncertów muzycznych, warsztatów muzycznych, zabaw integracyjnych i innych.

W ramach przyznanych środków zrealizowano wiele działań wspierających profilaktykę oraz przeciwdziałaniem uzależnieniom:

- konkursy i wystawy o tematyce przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i innych uzależnień, Święta bez alkoholu;
- kilkanaście warsztatów kreatywnych z cyklu OpenArt;
- 4 spektakle profilaktyczne oraz animacje dla dzieci i młodzieży;
- Musical w Teatrze Miejskim w Jaworze przygotowany przez młodzież dotycząca przeciwdziałania uzależnieniom oraz cyberprzemocy
- warsztaty plastyczne i rzeźbiarskie. Zajęcia prowadzone były w czterech grupach i uczestniczyło w nich ok. 30 osób;
- organizacja Mikołajek.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022 - 2025.

Zorganizowane wydarzenia cieszyły się zainteresowaniem dzieci i ich rodziców. Przy organizacji wielu przedsięwzięć współpracowano ze Stowarzyszeniem Abstynenckim AZYL w Jaworze.

3. Związek Harcerstwa Polskiego – organizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży – 27.000 zł.

W ramach realizacji zadania prowadzono zajęcia świetlicowe, w których uczestniczyło do 160 zuchów i harcerzy w wieku 7-18 lat. Głównym celem organizacji było zagospodarowanie czasu wolnego oraz działania opiekuńczo-wychowawcze poprzez organizację zajęć świetlicowych, zajęć sportowych, zajęć o charakterze kulturalnym, turystycznym oraz edukacyjnym. Zajęcia były prowadzone cyklicznie w okresie od stycznia do grudnia. Uczestnicy zajęć brali czynny udział w organizacji przedsięwzięć Gminy Jawor (np. Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, Święto Konstytucji 3 Maja, Narodowy Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego, rocznica wybuchu II Wojny Światowej, Święto Niepodległości). W okresie ferii zimowych i wakacji zorganizowano Harcerską Akcję Letnia i Zimową dla członków Hufca. Akcja Zimowa obejmowała organizację tygodniowych zajęć świetlicowych od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-15.00, w której udział wzięło ok. 30 osób. W okresie letnim uczestnicy brali udział w obozie w Rozewiu.

4. Organizacja zajęć świetlicowych w szkołach (prowadzenie świetlic szkolnych) - 45 814 zł.

Środki te zostały wydatkowane na wynagrodzenia dla wychowawców świetlic szkolnych w placówkach oświatowych. W zajęciach świetlicowych brało udział 486 uczniów.

4.3. Organizacja czasu wolnego w okresie ferii zimowych i wakacji (półkolonie) - 162 030 zł.

1. Organizacja półkolonii – 148 030 zł.

W 2023 półkolonie były organizowane w szkołach prowadzonych przez Gminę Jawor, w których wzięło udział w okresie ferii zimowych 255 dzieci natomiast w okresie wakacji 478 dzieci. Zajęcia z wychowankami trwały pięć godzin (9.00 – 14.00). Szkoły pracowały według programu opracowanego przez kierowników półkolonii oraz wychowawców. Dzieci brały udział w zajęciach integracyjnych, grach i zabawach na placach zabaw i boiskach szkolnych oraz spacerach po Parku Miejskim. Zorganizowano wyjścia na basen miejski, wyjazdy na seanse filmowe do kina w Legnicy oraz Zagrody Edukacyjnej „Cicha Bartna” w Bolkowicach. Dzieci miały możliwość brania udziału w wielu warsztatach twórczych oraz konkursach. W trakcie dnia dzieci miały zapewniony posiłek.

2. Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych w ramach akcji „Lato w Mieście” prowadzonych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji - 14 000 zł.

W ramach cyklu imprez zorganizowano m.in. Grę Terenową "Poszukiwacze Mineralów", "Koszykarskie Zawody Trójek", osiedlowe zawody sportowe, zawody w pływaniu na materacu, rzuty do kosza, sztafeta 4x100m, turniej piłki siatkowej i piłki nożnej.

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na lata 2022 - 2025.**

4.4. Organizacja imprez turystycznych i krajoznawczych, rajdów, konkursów o tematyce krajoznawczej, w tym także uwzględniającej problematykę profilaktyki uzależnień - 8.000 zł

W ramach realizacji zadania dofinansowano działalność PTTK w Jaworze w zakresie organizacji rajdów dla dzieci i młodzieży jaworskich szkół. Łącznie zorganizowano osiem imprez turystycznych, w których udział wzięło 1360 osób, w tym 1176 dzieci i młodzieży. Zadania realizowane były na terenie Parku Krajobrazowego „Chelmy”, Gór i Pogórza Kaczawskiego jak również na terenie miasta Jawora oraz Beskidu Żywieckiego. Wszystkie przedsięwzięcia miały na celu propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego bez używek oraz integrację środowisk, w tym młodych turystów, osób niepełnosprawnych i osób starszych.

4.5. Zakupy na potrzeby programu (materiały profilaktyczne- ulotki, gadzety, sprzęt komputerowy i audiowizualny, nagrody na konkursy dla uczniów) - 4 923 zł.

4.6. Organizacja imprez sportowych przez klub sportowy Tekwondo - 6 000 zł.

4.7. Organizacja spektakli profilaktycznych - 12 490 zł.

4.8. Szkolenie dla właścicieli i sprzedawców placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Jawora (50 punktów) - 4 000 zł.

4.9 Szkolenia dla członków GZI oraz GKRPA . - 1 160 zł.

5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5.1. Działalność GKRPA - 56 242 zł.

W okresie sprawozdawczym Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 14 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Prowadziła 28 spraw o zobowiązanie do leczenia w placówkach leczenia odwykowego. Członkowie Komisji w trakcie prowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami zgłoszonymi na leczenia oraz członkami ich rodzin. Do Sądu Rejonowego w Jaworze - Wydział III Rodzinny i Nieletnich skierowano 15 wniosków. Dobrowolne leczenie w placówkach odwykowych podjęły 4 osoby. Zawieszono prowadzenie procedury w 6 przypadkach ze względu na zmianę miejsca zamieszkania bądź brak możliwości ustalenia miejsca pobytu uczestnika postępowania oraz braku przesłanek do prowadzenia sprawy. Pozostałe 3 sprawy prowadzone są nadal. Członek GKRPA uczestniczył w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Domowej (brał udział w pracach 60 grup roboczych, gdzie stwierdzono problem nadużywania alkoholu, bądź używania środków psychoaktywnych). Przeprowadzono dwie kontrole placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2023 roku wydatkowano ogółem kwotę 635 229 zł.

